

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

drewno

02

MATERIAŁY DLA OSOBY PROWADZĄCEJ

Od autorów: Urszula Zimoląg i Dominik Kmita

RAMY TEMATU

Dla własnego komfortu pracy, ale również po to, żeby dzieci dobrze się czuły i mogli jak najwięcej skorzystać z zajęć, zalecamy, żeby liczba dzieci nie przekraczała 12 osób.

Będziemy wspólnie z dziećmi w wieku przedszkolnym i tymi, które dopiero zaczęły chodzić do szkoły, poznawać czym jest drewno. Bardzo ważne, żebyśmy swoją mową ciała, zadawanymi w trakcie zajęć pytaniami czy prowadzonymi rozmowami, pokazywali nasze zainteresowanie tym co dzieci robią. Dorosły powinien pamiętać, że na tym etapie nie ma złych i dobrych odpowiedzi. Każda odpowiedź powinna być dostrzeżona, każde zaangażowanie dziecka w zabawę – choćby przez mrugnięcie okiem w stronę dziecka – zaakceptowane.

Nie powinniśmy zmuszać dzieci do brania udziału w proponowanych przez nas aktywnościach. Wszystkie dzieci zapraszamy do zabawy, ale szanujemy wybór tych, które z nieznanym nam powodów rezygnują. Proponujemy, żeby oprócz miejsca, w którym będziemy się bawić wg pomysłów prowadzącego, wygospodarować miejsce (najlepiej na podłodze), gdzie dzieci będą miały dostęp do klocków drewnianych, megakolorowanki i kredek. W każdej chwili będą mogły skorzystać z tej alternatywy.

Może ktoś z Was powiedzieć: ten warsztat to nie dla mnie. Ja przecież nic nie wiem o drewnie. Co ja mogę powiedzieć na ten temat dzieciom...? Jeśli macie takie wątpliwości to może tym lepiej dla całego spotkania. Jeśli jest w Was taka ciekawość świata, którą obserwujemy u dzieci zadających niezliczone pytania: *dłaczego? po co? do czego to służy?* – to znaczy, że możecie razem z dziećmi dowiedzieć się wielu nieznanym rzeczy, a przy tym czerpać dodatkową radość z prowadzenia zajęć.

Oprócz celu spotkania bardzo ważne jest, żeby osoba prowadząca ustaliła z dziećmi podstawowe zasady, które będą obowiązywać na spotkaniu. Proponowaną przez nas zasadą jest danie dzieciom możliwości zabawy lub pracy przedmiotem, który wybrały do momentu, kiedy skończy się ich zainteresowanie tą zabawką albo narzędziem. W momencie, gdy ktoś chciałby zacząć bawić się lub pracować używając przedmiotu, którego ktoś aktualnie używa, musi poczekać lub wziąć coś w zamian. Może też próbować dogadać się z osobą, która ma ten przedmiot. Prowadzący może proponować rozwiązania czasowe: jakiś przedmiot można używać przez określony (np. klepsydrą) okres czasu.

SCENARIUSZ 2

autorka: Urszula Zimoląg | Fundacja Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego

Cele warsztatu:

- pokazanie, że wspólne dorosłego z dzieckiem poznawanie świata buduje więź, może być ciekawym dla obu stron sposobem spędzania wolnego czasu;
- uzmysłowienie, skąd bierze się drewno i czym się charakteryzuje jako surowiec;
- poznanie zastosowania drewna oraz sposobów na jego powtórne wykorzystanie;
- poznanie zabaw z wykorzystaniem rekwizytów wykonanych z drewna.

Zanim rozpoczniesz zajęcia:

- Przygotuj salę tak, by dzieci miały swobodną zabawę. Pamiętaj o przygotowaniu megakolorowanki, farb, pędzli lub kredek dla tych, którzy z jakiegoś powodu nie będą chcieli uczestniczyć aktywnie w zajęciach.
- Przygotuj z zasobów biblioteki kilka książek o drzewach, życiu lasu. Możesz je położyć w widocznym miejscu, ale nie centralnym, tak żeby nie rozprasały uwagi dzieci.
- Jako wprowadzenia możesz użyć nagrania śpiewu ptaków i dźwięków lasu. Włącz ścieżkę dźwiękową zanim dzieci zaczną się schodzić na zajęcia. Możesz użyć materiałów zamieszczonych na kanale YouTube (np. www.youtube.com/watch?v=19CzI58I7iU). Obserwuj reakcję dzieci na muzykę. Czy okażą zainteresowanie?

Przebieg warsztatu: ok. 60 min. | Grupa: 12 dzieci

Rytm spotkania

1. Początek spotkania (15 min.)
  - Grupa schodzi się
  - Powitanie w kręgu
2. Zabawy z dziećmi inspirowane przez dorosłego (35 min.)
3. Pożegnanie i swobodna zabawa (10 min.)

Ad 1.

„Słowo wstępne” dla dzieci

Zamiast słowa wstępnego: wszyscy siadają w kręgu i każdy mówi jak ma na imię oraz jakie drzewo najbardziej mu się podoba/czy i dlaczego lubi chodzić do lasu/czy i jakie owoce daje jego ulubione drzewo. Osoba prowadząca po zakończeniu wypowiedzi dziecka dodaje jedno zdanie od siebie. W przypadku grupy, która spotyka się pierwszy raz prowadzący może w ten sposób zamodelować powitanie.

Przykład:

Dziecko - Mam na imię Dominik i najbardziej podoba mi się świerk.

Prowadzący - Mnie też podoba się świerk. Kojarzy mi się z pachnącym lasem jak ten, który jest za naszą biblioteką.

Ważne jest, żeby odpowiedzi osoby prowadzącej były krótkie i prawdziwe. Następnie prowadzący przedstawia krótko dzieciom, że spotykamy się w celu poznania czym jest drzewo, do czego służy, jak można je wykorzystać i jak to robić, żeby jak najmniej szkodzić przyrodzie a jednocześnie nam wszystkim.

Ad 2.

Opisujemy – przygotowanie zielnika

CO BĘDZIE POTRZEBNE: ROLKA PAPIERU, FARBY, PĘDZLE, KREDKI, SZABLONY LIŚCI Z EKOPAKI, KSIĄŻKI Z ILUSTRACJAMI I ATLASY O DRZEWACH, ZSZYWACZ.

- We wstępie do zabawy nawiąż do początku spotkania – dzieci opowiadały jakie drzewa lubią, co na nich rośnie, gdzie rosną te drzewa. Zaprosz dzieci do stworzenia dziecięcego bibliotecznego egzemplarza encyklopedii drzew.
- Przygotujcie wspólnie przestrzeń do zabawy, będzie potrzeba dużo miejsca na malowanie, rysowanie i kolorowanie. Postaw farby i kredki tak, by były dostępne dla każdego dziecka.
- Na rozwijanej rolce papieru każde dziecko może narysować swoje ulubione drzewo, liść z tego drzewa, jego owoc. Jeśli dziecko potrafi, może również taki rysunek podpisać.
- Nie zawsze pamięta się detale – w tym celu miej przygotowane książki o drzewach z ilustracjami i opisem. Zanim jednak sięgniecie do literatury, sprawdźcie – może inne dzieci potrafią udzielić odpowiedzi.
- Gotową pracę możecie powiesić w widocznym miejscu w bibliotece jako duży plakat lub podzielić poszczególne rysunki dzieci i spinając strony zszywaczem stworzyć z nich encyklopedię.

Doświadczamy – ile czasu rośnie drzewo?

Zaproponuj dzieciom zasadzenie małego drzewka z pestek mandarynki lub cytryny. Odwołaj się do doświadczeń i obserwacji dzieci przy pracy w ogródku, sadzie. Może widzieli jak dorośli sadzą drzewo, dbają o nie w różnych porach roku. Zapytaj, co należy robić, by ziarenko zakiełkowało i wyrosło, kiedy to może nastąpić? Podpiszcie waszą sadzonkę i umieśćcie ją w miejscu, w którym ma szansę zakiełkować. Sprawdź, czy dzieci wiedzą z jakich innych ziaren wyrastają drzewa.

Poznajemy i obserwujemy

Poproś dzieci żeby znalazły w bibliotece przedmioty wykonane z drewna. Zachęć, by opowiedziały o nich: *Co to jest? Jak wygląda? Do czego służy? Czy w całości są wykonane z drewna? Jeśli nie, to jakie jeszcze materiały są wykorzystane? Dlaczego dane elementy są drewniane a inne nie?*

Podsumuj wypowiedzi dzieci, zwróć ich uwagę na to, że wskazały różne przedmioty, każdy może mieć inne zastosowanie, ale wszystkie są z drewna. Opowiedz dzieciom jak długo jest w bibliotece dany przedmiot.

Wyciągamy wnioski

Rozmowa o trwałości drewna:

Jakie przedmioty w domu są wykonane z drewna? W kuchni, sypialni, pokoju dziecięcym, piwnicy?

Ile macie/mieliście zabawek z drewna?

Ile i jakie przedmioty z drewna macie w piórniku?

Czy w całości są wykonane z drewna? Jeśli nie, to jakie jeszcze materiały są wykorzystane?

Dlaczego dane elementy są drewniane, a inne nie?

Rolą prowadzącej/prowadzącego jest komentarz odnośnie wieku przedmiotu: czy to długo, krótko. *Czy to dobrze, że można jedną rzecz używać tak długo? Dlaczego to dobrze/źle?*

Rozmowa o odnawialności drewna:

Czy mimo tego, że drewniane przedmioty są trwałe, mogą się popsuć? Czy wiedzieliście jakiś zepsuty drewniany przedmiot? Jak był zreperowany? A jeśli nie był reperowany, co się z nim stało? Czy łatwo i dlaczego łatwo reperować przedmioty z drewna? Jak można reperować te przedmioty? Jakich narzędzi używamy do reperacji? Kto naprawia przedmioty z drewna?

Odwołaj się do zasadzonego ziarenka – zanim wykiełkuje minie kilka dni lub tygodni, a zanim będzie dużym drzewem – co najmniej kilkanaście lat. Zepsute drewniane przedmioty można naprawiać lub zrobić z nich inne przedmioty, nie trzeba ich od razu wyrzucać. Drzewo rośnie długo, dlatego trzeba szanować drewno.

Ad 3.

Zakończenie: Dzieci razem z osobą prowadzącą siadają w kręgu i podsumowują spotkanie. Prowadzący może rozpocząć i powiedzieć co widział, gdy dzieci się bawiły. Może też powiedzieć, co zaobserwował u każdego z dzieci. W takiej sytuacji należy pamiętać, żeby były to informacje, z których dzieci będą zadowolone np. *widziałam/tem, jak dużo czasu poświęciłeś/łaś na czytanie książki.*

Na zakończenie możesz również zaproponować zabawę materiałami z EkoPaki: układanie klocków, malowanie kolorowanki z drzewami. Ta zabawa powinna być swobodna, a każde dziecko mieć możliwość wyboru zabawy lub rezygnacji z niej.